

NIEUWSBRIEF 15 IVN Haaksbergen

November 2022



(Natuurtekengroep IVN Haaksbergen)

Van het Dagelijks Bestuur :

De herfst is nu echt gekomen.

Later dan verwacht gelukkig maar

Het betekent ook dat we moeten stoken en in de vorige nieuwsbrief schreven we al over de zorg die we als bestuur hebben over de stijgende energiekosten. Jan Overbeek heeft berekend dat we tijdens een avond vergaderen in ons NEC gebouw ongeveer 10 euro aan stookkosten kwijt zijn. Een heleboel dus. Het bestuur heeft, in overleg met de coördinatoren, een nieuwe gasketel aan te schaffen. De oude was ruim 22 jaar oud dus eigenlijk wel tijd voor vervanging. Bedrijf Rouwenhorst gaat deze plaatsen

Een ander lopend agendapunt was het vergroten van de herkenbaarheid van de "gidsen" bij een IVN excursie en/of kraam. Er is nu definitief besloten om elke gids (moet dus wel echt "gidsen") de kans te geven in het bezit te komen van een groen IVN polo-shirt.

Dit shirt wordt zolang persoonlijk eigendom totdat de gids stopt met excursies geven. Het shirt gaat dan terug naar de IVN. Naast het shirt is gekozen voor een reflecterend hesje met daarop de naam IVN Haaksbergen. Dit is een goedkope variant maar op dit moment doeltreffend en betaalbaar.

Het enige is nog dat de polo-shirts en hesjes besteld moeten worden. Jan Overbeek zal deze taak in overleg met Jan van den Berg op zich nemen.

Dan is er een nieuwe webbeheerder: René Geesing uit Haaksbergen.

Diny van Leeuwen is met de taak gestopt en richt zich nu geheel op het organiseren van ledenexcursies. We willen Diny bedanken voor haar inzet en we hopen dat René de taken kan overnemen.

Er komt een nieuwe website van de landelijke IVN (de 5^e inmiddels) en dit betekent omzetting van alle bestanden. Maar dit is geen gemakkelijke taak. Daarom zijn we blij dat René deze taak op zich wil nemen en we wensen hem veel succes!

Een heerlijk moment was ook de opkomst bij de infoavond bij het Plukbos. Er waren ongeveer 18 mensen. De meeste waren ook aanwezig op de inplant dag van het nieuwe Plukbos. Hartverwarmend

Dat er zoveel enthousiastelingen aanwezig waren.



Belevingsbos (=Plukbos= Voedselbos)

De trouwe lezer van onze Nieuwsbrief weet we de namen door elkaar gebruiken. We mochten de naam voedselbos niet gebruiken omdat dit bos niet commercieel is.

Afgelopen zaterdag 26 november was de eerste plantdag voor het nieuw te realiseren Haaksbergse Plukbos aan het Dievelaarslaantje.

Er hadden zich 15 vrijwilligers aangemeld afkomstig van Natuur en Milieu Haaksbergen, IVN Haaksbergen, de Haaksbergse schaapskooi en een aantal enthousiaste vrijwilligers. Rond 11 uur

werd met de werkzaamheden begonnen. Die bestond in deze fase uit het inplanten van hoge bomen (o.a. tamme kastanjes en essen) en allerlei struiken (o.a. gagel).

Het plukbos dat aan het Dievelaarslaantje komt is een door de mens ontworpen systeem (tekening Henk Westendorp), gericht op duurzame voedselproductie.

Het ontwerp van een plukbos is geïnspireerd op de opbouw van een natuurlijk bos en daarom werd bij de inplant van de bomen geprobeerd d.m.v. compost en bladeren, een goede bodemstructuur te creëren. Ter bescherming van de bomen wordt natuurlijke wol gebruikt. De stank houdt bijv. konijnen tegen om te gaan knagen aan de bomen.



Tijdens de middag konden de vrijwilligers al een voorproefje krijgen van "wildplukken". Door een tweetal vrijwilligers was op een houten vuurtje een natuurlijke soep gemaakt met ingrediënten uit de natuur.

De eerste fase is klaar. Wie zin heeft om aan de tweede plantdag op 10 december deel te nemen kan zich alsnog aanmelden via secretariaat.ivnhaaksbergen@gmail.com.

Schema NOVEMBER - MAART AANPLANTPERIODE & MENSEN MOBILISEERPERIODE

26 nov	PLANTDAG bomen planten
10 dec	PLANTDAG bomen/struiken planten
14 jan	PLANTDAG struiken planten

Vervolgens is er iedere 2^e zaterdag van de maand een activiteit is waar iedereen bij aan kan sluiten.

WINTERACTIVITEIT

11 feb	Aanplantactiviteiten vervolg
11 maart	Aanplantactiviteiten uitloop

Paddestoelenwandeling

Herfst 2022 eind oktober en eindelijk zijn er paddenstoelen !

We hadden al een alternatief bedacht voor de kleinere kinderen.: een eieren -zoekdoos met een fotoprint van herfstvruchten. Deze hebben we aan het eind van de morgen nog meegegeven.

We hadden voorgewandeld de week ervoor en het was dramatisch zo weinig paddenstoelen er

boven de grond kwamen door de droogte afgelopen tijd.

Kort ervoor vrijdags nogmaals een rondje gelopen en gelukkig door de paar regenbuien in combinatie met wat warmer weer staken de paddenstoelen hun hoedjes boven de grond.

Zondagmorgen met 4 IVN gidsen Hans ,Marina ,Riki en Hermien stonden we klaar. We hadden nog een discussie over een oranje paddenstoeltje. Wat het wel niet was. Het zeldzame bruinoranje parasolzwammetje , zeldzaam! We hadden ook nog wat bijzondere paddenstoeltjes op een handdoek op de bank gelegd. We hadden ook kleine Nestzwammetjes met "eitjes " erin zeer zeldzaam. Net vogelnestjes. Oorlepelzwammetjes de naam is nog van de tijd dat de huisarts je oren schoonmaakte met zijn lepeltje met aan de zijkant de lepel. Muizenstaartjes op een dennenkegel , eikeldopje met ini- mini kleine paddenstoeltjes...en nog veel meer.

We lieten de soorten paddenstoelen aan de kinderen zien. Dat ze met een spiegeltje onder de hoed mochten kijken. Een paddenstoel met hoed en streepjes, en kleine zwammetjes op een tak met gaatjes aan de onderkant. Daar komen de zaadjes uit. Sporen zei een jongetje meteen.

Daarna uitleg ;Wat is een paddenstoel eigenlijk? Een vrucht net als een appel aan de boom. Maar de paddenstoel groeit op draadjes onder de grond en in hout en onder bladeren. Hans liet de kinderen een tak met dennenschelpwaaiertje met zwamdraden eraan zien. Hij zei voel maar aan de stok hij is helemaal zacht geworden door de draden en kijk er zitten kleine witte paddenstoeltjes op de stok. Wat doen paddenstoelen eigenlijk? De vriendjes , vijand en vuilnismannepaddenstoel uitleg gedaan. Dat we zonder de vuilnismannen steeds grotere berg herfstbladeren krijgen waar we door heen moeten lopen! De vriendjes -paddenstoel helpt een boom en de boom helpt de paddenstoel aan voedingstoffen. De vijand paddenstoel is een boefje die maakt de boom en planten ziek of ze gaan dood.

Om 10.00 waren er MAAR 10 kinderen en daarbij nog ouders en opa's en oma's. Dat viel ons een beetje tegen, want voorgaande jaren waren het er soms wel 50. Maar juist met dit kleine aantal per groepje ging het juist heel leuk. De kinderen waren heel enthousiast aan het speuren.

Wat leuk was , dat er een oud-ivner was gekomen Toos. Ze kwam met een automaatje -taxi en genoot van de wandeling met de kinderen. Haar zondagmorgen kon niet meer stuk.

Soms lieten we de kinderen vooruit lopen. Ze zien zoveel meer als wij volwassenen.

De Parasolzwammen konden ze zeker niet missen. Ze lijken op.... Paraplu's.

Jammer genoeg hebben we geen stuifzwam gevonden deze dag . De stuifzwam wanneer de stuifzwam open knapt komt er een pluimpje stof uit...dat zijn de zaadjes.

Gekke namen als heksenkring uitgelegd. Inktzwam sprak voor zich zelf, deze geeft inkt af en lekt inkt.

Riki mag ik ook voelen? Hoorde je soms. Ja hoor! Aan een harde berkenzwam., of op een tonderzwam daar kan je op timmeren!

Ook als we lieten ruiken aan onze hand hoe de anijstrechtterzwam ruikt. Ja hoe ruikt die was de vraag aan hun. Zoet. Ja naar beschuit met muisjes. Voor de tijd al gezegd je mag aan paddenstoelen

voelen, maar dan later goed handenwassen en niet Duimzuigen of wat gaan eten onderweg. Ook controle op teken even genoemd aan de begeleiders .

Er was ook de narcisridderzwam die ruikt VIES HOOR! Naar een chemische fabriek.

We zagen kastanjeboleet, Is dat echt een kastanjeboleet? Druk maar onder de paddenstoelhoed en dan kleurt het blauw. "Ja het is hem!" roept het jochie.

We hadden deze keer voor de route 2 kleine lusjes dichtbij de parkeerplaats uitgekozen. We hoopten zo de gevaarlijke situaties van vorige jaren met hardrijdende mountainbikers voor te zijn. Maar het bleek dat ze ook voor de wakel langs snorden op hoge snelheid.

Het was een leuke morgen en een oma zei wat is er toch veel te zien in de natuur als je er oog voor hebt. Dat hopen we onze kleinkinderen mee te geven.



Uilenbraakballen uitpluizen

Op donderdag 27 oktober 2022 om 14 uur hebben 8 kinderen en 4 volwassenen meegedaan aan het uitpluizen van uilenbraakballen bij het IVN gebouw in Haaksbergen. Na een korte uitleg over de uilen, die in Nederland wonen, en hun manier waarop ze jagen en eten door Marjan de Boer liet Cornelia Riegler de deelnemers zien hoe ze een uilenbal moeten open breken. Elk deelnemer kreeg een uilenbraakbal en instrumenten, om hem uit te pluizen. Met pincetjes en priknaalden haalden zowel de kinderen als ook de volwassenen enthousiast een groot aantal aan botten, schedels en andere overblijfselen van dieren uit de braakballen. De deelnemers verzamelden de vondsten op een zwart velletje papier. Aansluitend probeerden ze met behulp van een zoekkaart en een vergrootglas achter te komen, welke soort muis de uil had gegeten. Ten slotte lijmde ze alles vast op hun stuk papier en mochten ze hun werk mee naar huis nemen.

Cornelia Riegler

Nieuwtjes uit het Grintebosch:

We hebben het bomenpaspoort weer gehad als project in de herfst. Elk tweetal kinderen kiest een boom met een lint en gaat aan de slag met het onderzoek. De kinderen van groep 8 waren druk met het meten van een boom. Je kan het met een driehoek doen maar je kan ook in spreidstand gaan staan en onder je benen door kijken naar de Kruin van de boom en de afstand tot de boom gaan meten. Wat bleek veel kinderen weten niet wat de kruin is!! Moniek pakte een kind even bij de kruin en zei dit is de kruin. U lijkt mijn oma wel! Ja grintebosvrijwilligers zijn vaak oma!

Kort erna stond ik bij een stel meisjes en zij moesten de stam van de boom meten. In het bomenpaspoortboekje stond een mooie tekening van een meisje die met een centimeter de boom meet. Maar in de tekst erbij stond meet op navelhoogte met een centimeter de omvang van de stam." Wat is na-velhoogte mevrouw?" Wat bleek ze lazen Na-vel hoogte en van een centimeter hadden ze nog nooit gehoord.

De goede oude tijd dat er thuis nog een broek of jurk genaaid werd en je gemeten werd met een centimeter is verleden tijd.!

Veel groepen waren toch heel enthousiast bezig en kwamen met een paspoort vol gegevens terug bij de kateaker . Er was zelfs een groep zo fanatiek dat ze dachten meerdere bomen te moeten doen. We zagen ze van boom naar boom rennen! Misschien waren ze gewoon even lekker aan het uitrazen!?!

Aan het eind van de morgen komen ze terug met de rugzak met kompas en boomhoogtemeter en loep ed. We laten ze zelf de rugtasinhoud controleren onder toezicht oog van ons aan de hand van een controlekaartje. Wat kreeg ik tot mijn verbazing te horen van een jongen. : "ik hoef niet te controleren, want ik heb er niks meegedaan! Boomhoogte meten en zo. Boeit me niet! Zijn collega /vriendje was met een ander groepje mee gaan doen. Bij de rondvraag wat ze moeilijk of leuk vonden wilde deze jongen ook graag wat vertellen. Natuurlijk dat mag zeg ik. Hij zei: "jullie houden van de natuur, maar ik niet. Bomen onderzoeken en zo boeit me niet. " Vroeg ik wat heb je dan gedaan vanmorgen. Antwoord: Door bos gelopen. Dat had hij wel fijn gevonden. Nou dat is toch ook een heleboel waard!

Toch maar even uitgelegd dat bomen een heel belangrijke functie hebben voor ons. Bomen zorgen door middel van fotosynthese voor zuurstof. Ze gebruiken hun bladgroenkorrels om lichtenergie op te vangen en daarmee water en koolstofdioxide om te zetten in suiker en zzzzzzuurstof!! Dus elke keer dat je ademhaalt is een boom of plant voor ons aan het werk geweest.

Dan nog een lastig voorval. S' morgens kwamen vrijwilligers erachter dat alle linten van de gemarkeerde bomen waren gehaald. Volgend jaar maken we bij de kateaker een kaart met laat alstublieft deze week de linten om de bomen .Ze zijn er voor het bomenpaspoortproject.

Nieuwe werkgroep : "wildplukken":

Het heeft lang geduurd maar de wildplukgroep is gestart!

Waren er bij de infoavond wel 25 belangstellenden, uiteindelijk hebben we nu 10 leden die enthousiast aan de slag zijn gegaan.



De eerste activiteit was door Yvonne Cuijpers georganiseerd. Yvonne is ook de kartrekken van het Plukbos. Ze nam ons mee in het maken van eikeltjesmeel van eikel. De eikels die hiervoor gebruikt werden komen van de zomereik. Eikels zijn supergezond en er zitten heel veel vitamines en mineralen in. Bijzonder is ook dat in een eikel alle acht essentiële aminozuren zitten, wat betekent dat eikels een compleet eiwit zijn en niet gecombineerd hoeven te worden met ander voedsel.

De resultaten na een proces logen er niet om! Gecombineerd met meel lukte het om er allerlei smaakvolle baksels van te maken.



Zwerfvuil ruimen op zaterdag 19 november

Zaterdag 19 november was er een ingelaste zwerfvuilactie samen met de CUP groep van Tanja. Verheugend was dat er ruim 15 mensen gehoor hadden gegeven aan onze oproep om mee te helpen aan een schoon Haaksbergen voor de komende feestdagen. Er werd maar liefst 40 kg zwerfvuil opgehaald. Dank aan alle vrijwilligers.



De volgende Nieuwsbrief zal alleen jaarverslagen bevatten en zal eind december verschijnen.

***M. Wielens, namens
Bestuur en coördinatoren IVN Haaksbergen***

